

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 68109-2023

Onderwerp: Duurzame Doelen Agenda Veerkrachtig & Soortenrijk (Klimaatadaptatie & Biodiversiteit)

Auteur	: A. Engel/L. van der Zee
Domein/team	: Ruimte / Klimaat & Energie
E-mail	: Andy.Engel@gemeentemaashorst.nl
Port.	: J.P.A. van den Heuvel

Effect op de begroting

Ja Nee

Onderwerp

Duurzame Doelen Agenda Veerkrachtig & Soortenrijk (Klimaatadaptatie & Biodiversiteit)

Voorstel

- De korte, middellange & lange termijndoelen zoals vastgelegd in de Duurzame Doelen Agenda Veerkrachtig & Soortenrijk (bijlage 1) vast te stellen.

Inleiding

In de Omgevingsvisie van de gemeente Maashorst zijn strategische kaders voor duurzame ontwikkeling geformuleerd. Duurzame ontwikkeling dient te worden geborgd in het hele domein van de fysieke leefomgeving. Zodat de keuzes die we maken direct een bijdrage leveren aan het behalen van doelen uit onder andere: het Klimaatakkoord, het Deltaplan, Ruimtelijke Adaptatie, het uitvoeringsprogramma Circulaire Economie en het Schone Lucht Akkoord. Om duurzame ontwikkeling te borgen in het hele domein van de fysieke leefomgeving is het formuleren van concrete doelen op korte, middel en lange termijn essentieel. Deze doelen werken we uit in vooralsnog zes Duurzame Doelenagenda's. De Sustainable Development Goals dienen als een kompas en zorgen voor structuur in de agenda's.

Beoogd effect

Duurzame ontwikkeling behelst een breed spectrum van verschillende activiteiten die tegelijkertijd en in samenhang met elkaar moeten worden uitgevoerd. De Duurzame Doelen Agenda's bevinden zich aan de strategische zijde. Het dient als richtinggevend document voor het bepalen van een strategie en het kunnen uitwerken van duurzame ontwikkeling in alle beleids- (uitvoerings)programma's. Het formuleren van concrete doelen maakt het mogelijk de voortgang te monitoren en te evalueren.

Argumenten

1.1. *Het voorstel past in het ingezette beleid.*

Maashorst wil samen met onze inwoners en partners een toekomstbestendige gemeente worden en voorlopen in duurzaamheid. In het bestuursakkoord is geformuleerd dat de internationale SDG's en het Klimaatakkoord een minimaal uitgangspunt vormen voor het Duurzaamheidsprogramma. De gemeente Maashorst heeft oog voor toekomstige generaties, bouwt duurzaam en CO₂-neutraal en creëert een leefbare en klimaatbestendige woonomgeving. De gemeente Maashorst schept de voorwaarden om te komen tot een toekomstbestendige, duurzaam gebouwde, CO₂ neutrale, leefbare en klimaatbestendige leef- en woonomgeving. Het werken met duurzame doelen agenda's past in deze intenties.

1.2 *Het formuleren van concrete doelen op korte, middel en lange termijn is essentieel.*

Het samenstellen van deze agenda's vraagt om een integrale benadering en een blik op de middel en lange termijn. Er worden dialogen georganiseerd tussen verschillende domeinen om de bestaande lokale, landelijke, regionale en globale doelen door te vertalen naar de gemeente Maashorst. De Sustainable Development Goals dienen als een kompas en zorgen voor structuur in de Doelen agenda's. Samen werken aan duurzame ontwikkeling en duurzame doelen wordt op deze manier verankerd in de hele organisatie en daarbuiten.

1.3. *In de Omgevingsvisie zijn voornamelijk strategische doelen geformuleerd.*

De strategische doelen worden in duurzame (doelen)agenda's concreter voor de korte, middel en lange termijn uitgewerkt. Als Global Goals gemeente zullen we de integrale benadering van de Global Goals als het kompas te gebruiken om het duurzaamheidsbeleid in de gemeente Maashorst verder vorm te geven. Hierdoor leveren we samen met onze inwoners en partners een bijdrage aan het behalen van doelen uit onder andere het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie.

1.5. *Met concrete doelen kunnen we de voortgang monitoren en te evalueren.*

Het formuleren en vastleggen van doelen is de eerste stap in het bouwen van instrumenten waarmee we kunnen toetsen of we doelen halen en of onze maatregelen effect hebben. Daarmee wordt voldaan aan een wens zoals geformuleerd in het bestuursakkoord.

1.6. *Klimaatadaptatie is een belangrijk overkoepeld thema.*

In het bestuursakkoord is verwoord dat Klimaatadaptatie een belangrijk overkoepelend thema is. Water en bodem worden moeten sturend worden bij ruimtelijke planvorming. En het toevoegen van groen van meer groen en water, wat leidt tot meer schaduw, verdamping en reflectie, moet worden bevorderd. Niet alleen in het stedelijk gebied, maar ook daarbuiten. Deze ambities zijn in de agenda Veerkrachtig & Soortenrijk verder uitgewerkt.

1.7. *Klimaatverandering en zorgt voor noodzaak tot aanpassing (adaptatie).*

Sinds de industriële revolutie zijn de gemiddelde temperaturen op aarde aanzienlijk gestegen. Het laatste decennium (2011-2020) was het warmste aller tijden. Van de 20 warmste jaren vonden er 19 plaats sinds het jaar 2000. De zomer van 2023 was wereldwijd de warmste ooit gemeten. Klimaatverandering heeft nu al op verschillende manieren een invloed. Dit loopt uiteen van het verlies van biodiversiteit, bosbranden, dalende gewasopbrengsten en stijgende temperaturen. Het kan ook een invloed hebben op de volksgezondheid. Daarom is het belangrijk om ons aan te passen aan het veranderende klimaat en samen werk te maken van klimaatadaptatie.

1.8. Maashorst wil opnieuw de groenste gemeente van Nederland worden.

In het bestuursakkoord zijn de ambities geformuleerd om opnieuw de groenste gemeente van Nederland te worden. Vergroening moet in de volle breedte aandacht krijgen, ook in de gebouwde omgeving. Leefbaarheid en gezondheid voor de inwoners van Maashorst heeft prioriteit. Meer en beter groen in wijken kan de effecten van klimaatverandering dempen en de biodiversiteit stimuleren.

1.9. Maashorst neemt deel aan het Deltaplan Biodiversiteitsherstel.

Boerenorganisaties, ketenpartijen, onderzoekers, natuur- en milieuorganisaties en een financier hebben de handen ineen geslagen om samen biodiversiteitsverlies in Nederland om te buigen naar herstel. Met het Deltaplan Biodiversiteitsherstel gaan ze kennis, welvaart en energie inzetten voor het herstel van de biodiversiteit. In het bestuursakkoord is de wens geformuleerd zich bij het Deltaplan Biodiversiteitsherstel aan te sluiten. De doelen uit het Deltaplan zijn vertaald naar doelen in de doelenagenda Veerkrachtig & Soortenrijk.

Kanttekeningen

1.1. Integraal samenwerken aan Klimaatadaptatie en Biodiversiteit is complex

Samenwerken aan integrale duurzame doelen is complex en in veel gevallen team- en domeinoverstijgend. Als Global Goals gemeente willen we de integrale benadering van de Global Goals als het kompas te gebruiken om het duurzaamheidsbeleid in de gemeente Maashorst verder vorm te geven. Deze aanpak is nieuw. Er worden dialogen georganiseerd tussen verschillende domeinen om de bestaande lokale, landelijke, regionale en globale doelen door te vertalen naar de gemeente Maashorst. Dit proces kost daardoor meer tijd dan het opstellen van een sectoraal visiedocument.

1.2. Duurzaamheid is een containerbegrip

Duurzaamheid en duurzame ontwikkeling zijn containerbegrippen die door een organisatie zelf van betekenis en concrete doelen moeten worden voorzien. Dit proces kost daardoor meer tijd dan het opstellen van een sectoraal visiedocument. Het opdelen van duurzaamheid in vooralsnog zes thema's helpt hierbij.

1.3. Beleidsveld Klimaatadaptatie & Biodiversiteit is in ontwikkeling

Het beleidsveld Klimaatadaptatie & Biodiversiteit zit in een stroomversnelling. De afgelopen periode hebben we gemerkt dat wetgeving zich verder ontwikkeld, dat doelen ambitieuzer worden, deadlines verschuiven en budgetten die beschikbaar worden stijgen. De aanpassing van klimaatverandering en het herstellen en beschermen van biodiversiteit zal een steeds groter onderdeel vormen in tal van dossiers. Deze ontwikkeling zal waarschijnlijk versnellen en doorzetten richting 2050. Door te werken met een doelen agenda zijn we flexibel om op deze ontwikkelingen in te spelen.

1.4. De financiële consequenties worden nog uitgewerkt

De Duurzame Doelen Agenda's bevinden zich aan de strategische zijde. Het dient expliciet als richtinggevend document voor het bepalen van een strategie en het uitwerken van beleids(uitvoerings)programma's. Eventuele financiële consequenties kunnen pas in de diverse beleids(uitvoerings)programma's verder uitgewerkt worden.

Financiën

De Duurzame Doelen Agenda's bevinden zich aan de strategische zijde. Het dient expliciet als richtinggevend document voor het bepalen van een strategie en het uitwerken van beleids(uitvoerings)programma's. Eventuele financiële consequentie worden in de diverse beleids(uitvoerings)programma's uitgewerkt.

Duurzaamheid

De SDG's bieden als universeel raamwerk een kompas om tot brede welvaart in Nederland te komen, zowel voor huidige als voor toekomstige generaties; en met oog voor welzijn van mensen elders in de wereld. Met het onderschrijven van de SDG's tonen we de verantwoordelijkheid voor een duurzame toekomst en het streven naar brede welvaart in de gemeente Maashorst. De doelenagenda Veerkrachtig & Soortenrijk is vormgegeven rondom de doelen:

- SDG3 – Goede Gezondheid en Welzijn
- SDG6 – Schoon water en Sanitair
- SDG11 – Duurzame steden en gemeenschappen
- SDG13 – Klimaatactie
- SDG15 – Leven op het land.

Participatie

Het samenstellen van deze agenda's vraagt om een integrale benadering. Er worden dialogen georganiseerd tussen verschillende domeinen om de bestaande lokale, landelijke, regionale en globale doelen door te vertalen naar de gemeente Maashorst. Samen werken aan alle doelen doen we samen met onze inwoners, partners en andere stakeholders.

Communicatie

Het werken met duurzame doelen agenda's zal intern worden gecommuniceerd als onderdeel van de implementatie van de SDGS in de organisatie. Daarnaast worden voor de overige agenda's nog duurzame doelen dialogen georganiseerd.

Vervolg

In de Introductie Duurzame Doelen agenda leggen we de structuur van de doelenagenda's voor ter vaststelling. Vervolgens worden de doelen per agenda uitgewerkt. Dit proces ondersteunt het integraal werken aan duurzame doelen in de hele organisatie. De doelenagenda's 'Veerkrachtig & Soortenrijk' en 'Warm & Comfortabel' zijn de eerste agenda's die ter besluitvorming zullen worden aangeboden. De doelenagenda Veerkrachtig & Soortenrijk gelijktijdig met deze introductie. De overige duurzame doelen agenda's zullen in de lange termijn agenda worden opgenomen. De agenda Veerkrachtig & Soortenrijk wordt intern verspreid en gebruikt voor richting in projecten, het uitwerken van uitvoeringsregels, het uitzetten van analyses en onderzoeken en het vormen van nieuwe beleidsprogramma's zoals groen, water en klimaatadaptatie.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit

- Duurzame Doelen Agenda Veerkrachtig & Soortenrijk;

Uden, 26 september 2023

Burgemeester en wethouders van gemeente Maashorst,
de secretaris,

de burgemeester,

J.A.G.M. van Aaken

M.J.D. Donders-de Leest (wnd.)

